

Sisekaemuse rajad

Issandale aja pühendamine ei ole lihtsalt üks järjekordne töö ülesannete nimekirjas. See on lõpmatult väärtusliku kingituse, hinnalise pärli või peidetud aarde vastuvõtmine oma tavalises igapäevaelus, mille eest peame armastavalt hoolt kandma.

30.01.2024

Üks hoiakuid, mida evangeeliumid Jeesuse missiooni täitmise kohta esile tõstavad, on see, kui sageli Ta pöördub palve poole. Tema

teenimise rütmi iseloomustavad korrad, mil Ta pöördub Isa poole. Jeesus palvetab enne ristimist (vrd Lk 3:21), ööl enne Kaheteistkümne valimist (vrd Lk 6:12), mäel enne muutmist (vrd Lk 9:28), valmistudes Oliiviaias silmitsi seisma oma kannatusega (vrd Lk 22:41-44). Meie Issand veetis palju aega palves: videvikus või terve öö või väga varajasel hommikul või keset intensiivse jutlustamise päevi. Tegelikult palvetas ta pidevalt ja tuletas oma jüngritele korduvalt meelde, et *nad peavad ikka palvetama ega tohi tüdida* (Lk 18:1).

Miks oli meie Issanda eeskuju ja nõudmine selline? Miks on palve nii vajalik? Tegelikult vastab palve iga inimese, kes on loodud astuma dialoogi Jumalaga ja mõtisklema Tema üle, kõige intiimsematele soovidele. Kuid palve on eelkõige Jumala kingitus, kingitus, mille Ta meile pakub: „Elav ja tõeline Jumal

kutsub väsimatult iga inimest sellele salapärasele kohtumisele, mida tuntakse palvena. Palve puhul astub oma armastuse esimese sammu ustav Jumal ise; inimese pöördumine Jumala poole on alati vastus.“ [1]

Kristuse jäljendamiseks ja tema elust osa saamiseks peame olema palvehinged. Mõtiskledes Jeesus Kristuses ilmutatud Jumala müsteeriumi üle, muutub meie elu järk-järgult Tema omaks. Püha Pauluse sõnad korintlastele saavad reaalsuseks: *Aga meid kõiki, kes me katmata palgega vaatleme Issanda kirkust peegeldumas, muudetakse samasuguseks kujuks kirkusest kirkusesse. Seda teeb Issand, kes on Vaim* (2Kr 3:18). Nagu püha Paulus, on kõik kristlased kutsutud peegeldama Kristuse palet: olles apostlid, sõnumitoojad Jumala armastusest, mida kogetakse isiklikult palveaegadel. Sellepärast peame „süvenema oma

sisekaemuslikus palves keset maailma ja aitama teistel rännata mööda „sisekaemuse radu““. [2]

Jumala kingituse vastuvõtmine

Apostel kasvab palve rütmis ja sisekaemus on lähtepunkt evangeliseerimisinnukuse kasvamiseks. Nagu paavst meile meelde tuletab: „Parim stiimul evangeeliumi jagamiseks tuleb selle üle armastusega mõtisklemisest, selle lehekülgedel pikemalt peatumisest ja südamega lugemisest. Kui me sellele nii läheneme, hämmastab selle ilu meid pidevalt.“ [3] Seetõttu peame omandama „sisekaemusliku hinge, mis aitab meil üha uuesti aru saada, et meile on usaldatud aare, mis muudab meid inimlikumaks ja aitab meil uut elu elada. Pole midagi väärtuslikumat, mida me saaksime teistele kinkida.“ [4]

Evangeeliumid tutvustavad meile paljusid inimesi, kelle kohtumine

Kristusega muudab nende elu ja teeb neist meie Issanda päästva sõnumi kandjad. Üks neist on Samaaria naine, kes, nagu püha Johannes jutustab, tahab ainult vett tuua kaevust, mille juures Jeesus istub ja puhkab. Tema on see, kes alustab dialoogi: *Anna mulle vett juua* (Jh 4:7). Alguses ei taha Samaaria naine vestlust eriti jätkata: *Kuidas! Sina, kes oled juut, küsid juua minult, Samaaria naiselt?* (Jh 4:9). Kuid meie Issand paneb teda nägema, et tegelikult on Tema see vesi, mida ta otsib: *Kui sa ainult teaksid Jumala kinki... (Jh 4:10); kes iganes joob vett, mida mina talle annan, ei janune enam iialgi, vaid vesi, mille mina talle annan, saab tema sees igavesse ellu voolavaks allikaks* (Jh 4:14).

Puudutades Samaaria naise südant, ilmutab Kristus selgelt ja lihtsalt, et ta teab naise minevikku (vrd 4:17-18). Kuid Ta teeb seda nii suure armastusega, et naine ei tunne end

heidutuna ega tõrjutuna. Vastupidi, Jeesus juhatab teda uude universumisse, uude lootuse maailma, sest kätte on jõudnud leppimise hetk, hetk, mil palveuksed avanevad kõigile meestele ja naistele: *Naine, usu mind, et tuleb tund, mil te ei kummarda Isa sellel mäel ega Jeruusalemmas... tuleb tund ja see ongi juba käes, et tõelised kummardajad kummardavad Isa vaimus ja tões* (Jh 4:21,23).

Dialoogis Jeesusega avastab Samaaria naine tõe Jumala ja oma elu kohta. Ta võtab vastu Jumala anni ja pöördub radikaalselt. Seetõttu on Kirik selles evangeeliumi kirjakohas näinud üht kõige ilmekamat palvepilti: „Jeesusel on janu; tema palve tuleb Jumala sügavast igatsusest meie järele. Kas me mõistame seda või mitte, palves kohtub Jumala janu meie januga. Jumal januneb selle järele, et me tema järele januneksime.“ [5] Palve

on märk Jumala algatusest, kes läheb meid otsima ja ootab meie vastust, et muuta meist tema sõbrad. Mõnikord võib tunduda, et meie oleme need, kes võtavad initsiatiivi ja pühendame aega palvele, kuid tegelikult on see vastus Jumala kutsele. Palve on tegelikult vastastikune kutse: Jumal otsib mind ja ootab mind, ja mina vajan Jumalat ja otsin Teda.

Aeg Jumala jaoks

Mehed ja naised janunevad Jumala järele, kuigi nad sageli ei suuda seda teadvustada ja isegi keelduvad minemast elava vee allikatele, mis on palvele pühendatud aeg. Samaaria naise lugu kordub paljudes hingedes. Jeesus palub veidi tähelepanu ja püüab alustada inimese südames dialoogi hetkel, mis võib-olla tundub ebasobiv. Need päevased minutid võivad meile üleliigsed tunduda; nii tihedas ajakavas pole neile ruumi! Aga kui me laseme Issandal tõmmata

end sisekaemuslikku dialoogi,
avastame, et palve ei ole midagi,
mida ma Jumala heaks teen, vaid
eelkõige kingitus, mille Jumal mulle
annab ja mille ma siiralt vastu võtan.

Issandale aja pühendamine ei ole
lihtsalt üks järjekordne töö
ülesannete nimekirjas või
järjekordne kohustus niigi nõudlikus
ajakavas. Pigem on see lõpmatult
väärtusliku kingituse, hinnalise pärli
või peidetud aarde vastuvõtmine
oma tavalises igapäevaelus, mille
eest peame armastavalt hoolt
kandma.

Valik, millal palvetada, sõltub tahtest,
mis tahab alistuda Armastusele; ei
palvetata siis, kui selleks on aega,
vaid võetakse endale aega
palvetamiseks. Kui palvetamine jätta
vabadele hetkedele, mis võivad
tekkida inimese päevakavas, ei tehta
seda suure tõenäosusega
regulaarselt. Valik, millal palvele

aega pühendada, paljastab inimese südame saladused; see näitab, milline koht on armastusel Jumala vastu meie igapäevaste huvide hierarhias. [6]

Alati on võimalik palvetada. Kristlase aeg kuulub ülestõusnud Kristusele, kes on meiega iga päev (vrdMt 28:20). Kõige sagedasem kiusatus palve kõrvale jätta on teatav usu puudulikkus, mis näitab meie tõelisi eelistusi: „Kui me asume palvetama, hakkavad meid häirima tuhanded tööd ja mured, mida me peame pakilisemateks, kui nad tegelikult on. See on taas tõe hetk, mil saab ilmsiks, keda või mida meie süda eelistab.“ [7] Meie Issand on esikohal. Seetõttu peame otsustama, milline on parim aeg palvetamiseks, võib-olla küsima nõu vaimsel juhendamisel, et kohandada seda plaani oma isiklike oludega.

Püha Josemaría palvetas sageli oma apostellike reise ajal autos; ta palvetas ka trammis või Madridi tänavatel kõndides, kui tal polnud muud võimalust. Need, kes keset tavaelu pühaduse poole püüdlevad, võivad sattuda sarnastesse olukordadesse; isal või emal ei pruugi mõnikord olla muud võimalust kui palvetada oma väikeste laste eest hoolitsedes. See meeldib Jumalale väga. Kuid mõistmine, et meie Issand ootab meid ja soovib pakkuda meile palves vajalikku armu, julgustab meid valima selleks parima võimaliku aja ja koha.

Vaimne võitlus palves

Palve käsitlemine kunstina tähendab äratundmist, et me saame selle praktikas alati areneda, lastes Jumala armul meie hinges üha täielikumalt toimida. Seetõttu tähendab palve ka võitlust. [8] See on võitlus ennekõike

meie endi vastu. Häirivad tegurid tungivad meeltesse, kui püüame luua sisemist vaikust. Need näitavad meile, mille külge meie süda on seotud, ja võivad olla valguseks, et paluda Jumalalt abi. [9]

Tänapäeval on meil ohtralt tehnoloogilisi võimalusi, mis hõlbustavad mitmel viisil suhtlemist, kuid suurendavad ka tähelepanu hajumise võimalusi. Ja seetõttu seisame silmitsi uue väljakutsega oma sisekaemusliku elu arendamises: meil tuleb õppida tugevdama sisemist vaikust, mida ümbritseb nii palju välist müra. Paljudes kohtades peetakse asjade kiiret ja tõhusat tegemist olulisemaks kui järelemõtlemist või õppimist. Oleme harjunud tegelema mitme asjaga, jagama oma tähelepanu mitmete samaaegsete tööde vahel, mis võib kergesti viia elamiseni „toiming-reageering“ ärevas keskkonnas. Kuid selle olukorraga

silmitsi seistes on tänapäeval uuesti saanud oluliseks ka sellised väärtused nagu tähelepanu ja keskendumine, mis kaitsevad meie võimet peatuda ja uurida, mis on tõeliselt väärt.

Sisemine vaikus on sisekaemusliku elu jaoks vajalik tingimus. See vabastab meid jäämast kinni vahetult toimuvasse, sellesse, mis tundub lihtne, sellesse, mis meid kõrvale juhib, kuid ei rahulda meid, et saaksime keskenduda sellele, mis on meile tõeliselt hea: meie Issandale Jeesuse Kristusele, kellega kohtume palves.

Sisemine keskendumine tähendab eemaldumist hajutatusest paljudes tegevustes tugevama sisemaailma arendamise suunas. Seal on meil lihtsam leida Jumalat ja ära tunda tema kohalolekut oma elus, väikestes märkides tema tegevusest iga päev, valguses, mida me saame, teiste

inimeste suhtumises.... Ja nii suudame paremini väljendada Talle ülistamist, meeleparandust, tänu ja palvet. Seetõttu on sisemine keskendumine sisekaemuslikule hingele ülioluline keset maailmasaginat. „Tõeline palve, mis haarab inimese tervikuna, ammutab jõudu mitte niivõrd kõrbe üksindusest kui sisemisest keskendumisest.“ [10]

Uue valguse otsingul

Palve on ka Jumala otsimine inimese poolt ja seetõttu kaasneb sellega soov mitte leppida rutiinse viisiga Tema poole pöörduda. Kõik püsivad suhted nõuavad pidevat pingutust armastuse uuendamiseks. Seetõttu peaks seda pingutust olema ka meie suhtes Jumalaga, mis on sepistatud eelkõige ainult Temale pühendatud hetkedel.

„Sinu elus võib igast asjast – kui sead selle oma eesmärgiks – ohvriand

Issandale, põhjus rääkida oma
Taevaisaga, kes alati hoiab ja annab
uut valgust sinu jaoks.“ [11] Kindlasti
loodab Jumal seda valgust andes, et
Teda otsivad tulihingeliselt tema
lapsed, kes on valmis siiralt kuulama
sõnu, mida Ta meile läkitab, ja jätma
kõrvale mõtte, et seal pole midagi uut
avastada. Siin on meile eeskujuks
Samaaria naise suhtumine kaevu
ääres, kuna ta hoidis oma südames
elavana soovi Messia tuleku järele.

See pingutus laseb meil iga päeva
sündmused viia dialoogi meie
Issandaga, kuid ootamata kohest
lahendust, mis vastaks meie pakiliste
vajadustele. Tähtsam on mõelda
sellele, mida meie Issand meilt
soovib, sest enamasti ootab Ta meilt
ainult seda, et seisame siiralt Tema
ees, ja tuletame tänulikult meelde
kõike, mida Püha Vaim vaikselt meie
sees teeb. Või võib see hõlmata ka
evangeeliumi sündmuste üle
rahulikku mõtisklemist ja nendele

kaasa elamist sellisel määral, nagu oleksime ka ise kohal, [12] lastes Kristusel endale väljakutseid esitada. Samuti saame oma dialoogi turgutada, kasutades selle päeva kirikuliturgia tekste. Palve allikad on ammendamatud. Kui me pöördume nende poole uue lootusega, teeb Püha Vaim ülejäänu.

Kui sõnu ei tule

Sellegipoolest võime oma jõupingutustest hoolimata kohata raskusi oma dialoogis Jumalaga. Kui lohutav on siis meenutada meie Issanda manitsust: *Palvetades ärge lobisege nii nagu paganad, sest nemad arvavad, et neid võetakse kuulda nende sõnaohtruse tõttu* (Mt 6:7). Taas on aeg usaldada Püha Vaimu tegevust, kes *tuleb appi meie nõtrusele: me ju ei tea, kuidas palvetada, nõnda nagu peab, kuid Vaim ise palub meie eest sõnatute ägamistega* (Rm 8:26).

Kommenteerides neid püha Pauluse sõnu, kirjeldas Benedictus XVI mahajäetuse tunnet, mis peaks meie palvesse immitsema: „Me tahame palvetada, kuid Jumal on kaugel, meil pole sõnu, keelt, et Jumalaga rääkida, isegi mitte mõtet. Saame ainult end avada, oma aja Jumala käsutusse seada, oodates, et ta aitaks meil astuda tõelisesse dialoogi.

Apostel ütleb: see sõnade mitteleidmine, sõnade ja isegi soovi puudumine Jumalaga kontakti astuda on palve, mida Püha Vaim mitte ainult ei mõista, vaid kannab edasi, tõlgendab Jumalale. Just meie nõrkus on see, mis saab Püha Vaimu kaudu tõeliseks palveks, tõeliseks kontaktiks Jumalaga.“ [13]

Seetõttu ei tohiks me heituda, kui meil on raske Issandaga dialoogi pidada. Kui meie süda tundub vaimsele reaalsusele suletud olevat, kui palves veedetud minutid muutuvad pikaks ja meie mõtted

rändavad muude asjade peale, siis võivad meid aidata järgmised püha Josemaría mõtted:

„Palve – pea meeles – ei koosne ilusate kõnede esitamisest ega kõlavatest või lohutavatest fraasidest.

Palve võib mõnikord olla pilk Issanda või tema Ema pildile; mõnikord avaldus, mis on väljendatud sõnades; või heade tegude ja ustavuse viljade pakkumine ohvriannina.

Meil tuleb olla nagu tunnimees, kes on valves Jumala, meie Issanda väravas. Just selline on palve. Või nagu väike koer, kes lamab oma isanda jalge ees.

Ära pea liiaks öelda Talle: „Issand, siin ma olen nagu truu koer; või veel parem, nagu väike eesel, kes ei löö seda, kes teda armastab.“ [14]

Allikas, mis muudab maailma

Palveelu avab ukse Jumalale lähemale jõudmiseks; see aitab meil näha probleemide, millele me mõnikord liiga palju tähelepanu pöörame, suhtelist tähtsust ja tuletab meile meelde, et oleme alati oma Taevaisa kätes. Samas ei isoleeri palve meid maailmast ega pole see ka põgenemine igapäevaste probleemide eest. Tõeline palve on mõjukas: see mõjutab meie elu, valgustab seda ja avab meie silmad ümbritsevale üleloomulikust vaatenurgast. Nagu paavst Johannes Paulus II ütles: „Intensiivne palve ... ei tõmba meid kõrvale meie pühendumisest ajaloole: avades oma südame Jumala armastusele, avaneb see ka meie vendade ja õdede armastusele ning teeb meid võimeliseks kujundama ajalugu vastavalt Jumala plaanile.“ [15]

Palves ei taha meie Issand mitte ainult meie janu kustutada, vaid ka julgustada meid jagama teistega rõõmu Temale lähedaseks saamisest. Nii juhtus Samaaria naise südames. Pärast kohtumist Jeesusega kiirustab ta Temast ümberkaudsetele rääkima. *Aga palju samaarlasid sellest külast uskus Jeesusesse naise sõnade tõttu, kes tunnistas: „Tema ütles mulle kõik, mis ma olen teinud“* (Jh 4:39). Autentse palve märgiks on soov jagada Kristuse kogemust teistega: „Milline armastus ei tunneks vajadust armastatust rääkida, talle tähelepanu juhtida, teda tuntuks teha?“ [16]

Meie püha Jumalaema Maarja õpetab meid palvetama. Jumalaema hoidis kõik oma Poja lood oma südames alal (vrd Lk 2:51) ja saatis Jeesuse jüngreid palves (vrd Ap 1:14). Ta näitab neile teed, kuidas saada kogu selle täiuses Püha Vaimu andi, mis

ärgitab neid jumalikule
evangelisatsiooniseiklusele minema.

[1] *Katoliku kiriku katekismus*, 2567.

[2] Fernando Ocáriz, *hingekarjase
kiri* (14. veebruar 2017), 8
(tsitaatpüha Josemaría, *Jumala
sõbrad*, 67).

[3] Paavst Franciscus, apostellik
ekshortatsioon *Evangelii gaudium* (24.
november 24, 2013), 264.

[4] *Ibid.*

[5] *Katoliku kiriku katekismus*, 2560
(viide püha Augustinusele, *De
diversisquaestionibus octoginta
tribus* 64,4:PL 40, 56)

[6] *Vrd Katoliku kiriku katekismus*,
2710.

[7] *Ibid.*, 2732

[8] vrd *Ibid.*, 2725 ja ff.

[9] Vrd *ibid.*, 2729.

[10] Püha Josemaría, *Vagu* 460.

[11] Püha Josemaría, *Sepikoda* 743.

[12] Püha Josemaría, *Jumala sõbrad*, 222.

[13] Benedictus XVI, üldaudients, 16. mai 2012.

[14] Püha Josemaría, *Sepikoda*, 73.

[15] Paavst püha Johannes Paulus II, apostellik kiri *Novo millennio ineunte*, 33.

[16] Paavst Franciscus, apostellik ekshortatsioon *Evangelii Gaudium*, 264.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/et-ee/article/
sisekaemuse-rajad/](https://dev.opusdei.org/et-ee/article/sisekaemuse-rajad/) (05.08.2025)